

МІЖНАРОДНИЙ КОНСТИТУЦІЙНИЙ ДІАЛОГ INTERNATIONAL CONSTITUTIONAL DIALOGUE

Ватаманюк А., аспірант першого року навчання
кафедри процесуального права

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Судовий діалог є юридично-комунікаційним інструментом, який у своєму найкращому вираженні сприяє оптимізації транснаціонального захисту прав людини. Судовий діалог - це, без сумніву, одне з найновіших понять у світі права. Очевидним інтересом є способи взаємодії судів між собою з метою вирішення складних питань, які стосуються не однієї системи. І якщо це взагалі так, то саме в сфері міжнародного права прав людини судовий діалог знайшов найбільш плідне поле дії. В Європі правова сфера складається з різних рівнів, кожен зі своїм конституційним судом прагнень. Конституційні суди держав-членів, Суд Європейського Союзу та Європейський суд з прав людини несуть відповідальність за забезпечення ефективності прав і свобод, матеріальний зміст яких є високооднорідним. У цьому контексті лише через діалог можна випрасувати їх можливі відмінності. Але не тільки на європейському континенті відбувається це явище. Робота, проведена, наприклад, Міжамериканським судом з прав людини в Латинській Америці, також безцінна в захисті цих прав, також провокуючи плавний діалог з іншими інститутами світу.

Нормативна відкритість і, разом з нею, переформулювання системи джерел, інтернаціоналізація конституційного права. Ці зміни в обох сценаріях призвели до переформулювання відносин між міжнародним правом і внутрішнім правом і в цілому до перенастроювання глобального правового сценарію. Таким чином, замість дуалістичних або моністичних відносин, а не водонепроникних відсіків або ієрархічно пов'язаних систем, сучасний правовий ландшафт будується з мережі гетероархічних взаємодій, з різними сферами, між різними правовими сферами - судовий діалог.

Конституційні суди відіграють важливу роль у реалізації необхідного мінімуму прав, тобто у створенні екзистенційного ядра, яке забезпечує безпеку, легітимність і конституційний захист поза межами держави. Це не спроба стандартизувати права і тим більше про-сувати стандартизовані судові рішення, а уніфікувати та згущити їх конституційний захист.

Ключові слова: судовий діалог, конституційні суди, Європейський суд з прав людини, судові рішення, обґрунтованість.

Judicial dialogue is a legal and communication tool, which in its best expression contributes to the optimization of transnational protection of human rights. Judicial dialogue is, without a doubt, one of the newest concepts in the world of law. Of obvious interest are the ways courts interact with each other in order to resolve complex issues that concern more than one system. And if this is the case at all, then it is in the field of international human rights law that judicial dialogue has found the most fruitful field of action. In Europe, the legal sphere consists of different levels, each with its own constitutional court of aspirations. The constitutional courts of the member states, the Court of the European Union and the European Court of Human Rights are responsible for ensuring the effectiveness of rights and freedoms, the material content of which is highly homogeneous. In this context, only through dialogue can their possible differences be ironed out. But this phenomenon is not only happening on the European continent. The work carried out, for example, by the Inter-American Court of Human Rights in Latin America is also invaluable in the protection of these rights, also provoking a fluid dialogue with other institutions of the world.

Normative openness and, together with it, reformulation of the system of sources, internationalization of constitutional law. These changes in both scenarios led to a reformulation of the relationship between international law and domestic law and, in general, to a reconfiguration of the global legal scenario. Thus, instead of dualistic or monistic relations, and not watertight compartments or hierarchically connected systems, the modern legal landscape is built from a network of heteroarchic interactions, with different spheres, between different legal spheres - a judicial dialogue.

Constitutional courts play an important role in the realization of the necessary minimum of rights, that is, in the creation of an existential core that provides security, legitimacy and constitutional protection outside the borders of the state. This is not an attempt to standardize rights, and even more so to promote standardized judicial decisions, but to unify and consolidate their constitutional protection.

Key words: judicial dialogue, constitutional courts, European Court of Human Rights, court decisions, reasonableness.

Постановка проблеми. За останні кілька десятиліть, з нагоди різних явищ, які переplitаються і взаємно живляться, міжнародне право зазнало незліченних глибоких змін, наслідки яких відчуваються у всіх його сферах. Серед багатьох інших, функціональне розширення порядку, розширення його переліку суб'єктів, перенастроювання системи джерел, нове прочитання ролі держави та обсягу суверенітету - це деякі з питань, які обрамляють поточні дебати *jusinternationalistas*. Пліч-о-пліч з цією метаморфозою міжнародного права важливі перетворення з'являються і в національному правопорядку.

Основною метою дослідження зосереджена на аналізі досліджень, які спрямовані на дослідження еволюції та ролі конституційної юрисдикції в реалізації конституційних норм, дотриманні судового активізму та застосуванні інституційних діалогів у процедурах реалізації основних прав. Передбачається, що адекватна взаємодія дорадчого, а не просто змагального порядку між державними державами, дає кращі відповіді на питання, що стосуються основних прав.

Стан опрацювання. Питанням судового діалогу в національній доктрині займаються О.В. Щербанюк, С.В. Шевчук. Основу дослідження становлять праці міжнародних вчених та судові рішення конституційних судів та Європейського суду з прав людини.

Виклад основного матеріалу. Зіткнувшись із вразливістю фундаментальних прав у світовому конституціоналізмі, конституційні суди все частіше беруть участь у своєрідному процесі комунікативної інтеграції, в якому відбувається обмін правовими раціональностями за допомогою обміну рішеннями, який називається міжнародним судовим діалогом у строгому розумінні. Ця книга не тільки демонструє, що розмова між конституційними судами має специфічну структуру, методологію та припущення, а й пропонує розумну процедуру систематизації та операціоналізації включення міжнародної юриспруденції у внутрішню конституційну відповідь на юридичні парадокси сучасності: процес судового діалогізму.

Протягом деякого часу діалог між судами в різних системах був реальністю в деяких частинах правового світу. Вона може приймати різні форми. Але можливі шляхи тільки починають вивчатися дослідниками права. У глобалізованому світі, де множаться простори інтерконституційності, судовий діалог вже не бажаний для того, щоб стати незамінним.

Використання іноземних судових рішень має відбуватися для того, щоб забезпечити фундаментальні права людини. Необхідно сприяти широкій дискусії, що дозволяє почути всі незгодні голоси до тих пір, поки не буде знайдений спільний знаменник, який буде більш-менш

абстрактним відповідно до виниклих труднощів [2]. З цією метою Суд повинен перевірити схожість або текстову близькість між Конституцією вашої країни та Конституцією країни, де було винесено конституційне рішення, яке буде використовуватися. Ця близькість важлива, коли вона покликана досягти конституційного досягнення. Але граматична близькість є недостатньою, як зазначалося, оскільки необхідно перевірити сумісність конституційної практики, цілей між аналогічними інститутами і, тим більше, серед конституційних припущень. Загальні елементи знадобляться ... більше, ніж просте порівняння між конституційними органами. Необхідно зібрати великі знання про конституційне право кожної з країн, що підлягають аналізу.

Вчені вказують, що аме посилання на міжнародну юриспруденцію не означає існування діалогу між судами в тому сенсі, що для його існування виникла б необхідність ретельної оцінки національним судом правових і соціальних основ, які лежать в основі рішення, яке ґрунтується на рішенні, яке є його парадигмою [1].

Термін діалог передбачає відображення на представлених передумовах, він не просто означає поглинання понять. Використання міжнародних судів як простих послань спустошує складні відносини між конституційними судами, які прагнуть сприяти симетрії в поступці або декларації прав.

Дозволяючи діалогу між конституційними судами функціонувати як просте поглинання тез і понять, ненавмисно використаних без належної правової та соціальної адекватності країни, упорядковує прийняття свавільних рішень.

Це свавілля буде легко виявлено, оскільки відсутність дебатів з боку національного конституційного суду при прийнятті тези, передбаченої в міжнародному конституційному суді, є виконанням його рішення на основі аргументів авторитету.

Суди по-різному підтримують взаємні відносини і діалог, які вивчаються відповідно до рамок, які їх регулюють, і сектора наук, який їх поглиблює. Зазвичай у будь-якій судовій справі суди вступають у контакт з діяльністю інших судів. Зокрема, не можуть залишитися без згадки конституційні суди інших європейських держав і культурні обміни і досвід, які відбуваються з ними. Конституційні суди держав-членів співпрацюють не тільки в колі конституційних судів з Судом і Європейським судом з прав людини, але і один з одним, наприклад, шляхом особистої взаємодії їх суддів, а також шляхом взаємного прийняття їх прецедентного права. Таким чином, судова практика конституційних судів у колі виявляється дискусивним спором про "найкраще рішення".

У сенсі сприяння ефективному діалогу між інститутами, з початку 20-х років 1960-х років, завжди виникає рух, спрямований на заміну "теорій останнього слова", які завжди надають вирішення складних питань суспільства інституції, яка в кінцевому підсумку є привілейованою інституційним дизайном, як це відбувається в традиційних моделях, теоріями діалогу, де рішення буде продуктом міжінституційного консенсусу, наділеного демократичною легітимністю, оскільки вони походять від обговорення інститутів, які представляють найрізноманітніші групи суспільства.

Дебати на цю тему звертається до важливості вивчення теорій діалогу як альтернативи бінарним рішенням сучасних конституційних теорій, в яких остаточне рішення щодо конституційного тлумачення покладається на судову або законодавчу владу. Ці теорії обмежуються дотриманням теми з точки зору того, хто повинен вирішувати, розподіляючи доктринальний клас між захисниками тези останнього слова про такі питання законодавчого органу, оскільки саме установа найкраще пропонує здійснювати управління народом, і тих, хто вважає, що Суд мав би кращі умови для задоволення певних моральних та матеріальних вимог, які не обов'язково задовольняються процедурою більшості, але за правильну відповідь з питань, які стосуються основних прав.

Роль судів за змістом Конституції є надзвичайно інтерактивною, оскільки вони виступають як посередницькі інститути в контексті діалогу, оскільки вона синтезує погляд суспільства і звідти пропонує синтез суспільству для подальшого обговорення.

Обґрунтування контролю конституційності - якщо є якась стурбованість легітимністю конституційного нагляду - не може бути надане лише теорією інституційних діалогів. Того факту, що Конституційні суди ефективно ведуть розмову із законодавчим органом або повинні це зробити, недостатньо для вирішення проблеми контрольності. Більш того, критичні аргументи тези інституційних діалогів свідчать і про інші моменти розбіжності з цього питання. Зіткнувшись з труднощами, що виникають для обґрунтування контролю конституційності різними течіями, які стверджують, що цей пристрій слід використовувати, діалогічна теорія прагнула підкреслити не інтерпретаційні аспекти, які повинні використовуватися магістратами при формулюванні своїх рішень, а те, яку інституційну функцію займає конституційний нагляд. Таким чином, мова йде вже не про (лише) підкреслення важливості основоположних моральних цінностей, що охороняються Конституцією, а про те, як визначити структури влади так, щоб виробництво рішень не було результатом "монологів".

Визнаючи, що відносини між державами можуть відбуватися в множинних формах, ми спробували окреслити центральні аспекти, пов'язані з теорією судових діалогів. У взаємозалежному світі, в якому повторюються проблеми, з якими стикаються судді в різних країнах, діалог між національними та міжнародними суддями є незамінною стратегією просування судової роботи. Так само цей контакт між правовими системами став постійним, враховуючи процес економічного, культурного, соціального і політичного зближення між різними державами.

Наявність ефективного діалогу або судового спілкування (через взаємне цитування судової практики між двома або кількома судами) є дуже рідкісним явищем, яке часто обмежується сферою застосування одного і того ж інституційного середовища та загальною правовою традицією, як це має місце у випадку юрисдикції країн загального права, так що ці висловлювання далекі від того, щоб бути репрезентативними для більш усебічного явища цитування, треба використовувати лише для цих гіпотез, більш обмежених. Незважаючи на весь інтерес, який він викликав, необхідно визнати, що ця тема все ще не має достатнього розвитку та, особливо, термінологічної точності та тематичного розмежування.

ЛІТЕРАТУРА

1. Jimenez, Priscilla da Costa Lima. Diálogo entre a corte constitucional brasileira e as cortes constitucionais internacionais: diálogo ou mera referência?. Revista Jus Navigandi, ISSN 1518-4862, Teresina, ano 18, n. 3685, 3 ago. 2013
2. Revista Brasileira de Estudos Constitucionais. Ano 3, número 12, outubro/dezembro de 2009. Belo Horizonte: Fórum, 2009, pp. 51 e 52.